Martin Písařík: Když tady má člověk kořeny, nedá se to smazat

30.06.2021

Herec, muzikant a dabér Martin Písařík propůjčil svůj hlas podcastu Příběhy z Prahy 3. Své vlastní životní příběhy tu ale psal už od dětství.

Co máte v sobě ze Žižkova?

Já to mám jako alibi, když jedu na Moravu. Tam se mi občas smějí, že jsem „z Prahe“, a já řeknu: Jo, ale ze Žižkova! A to už pro ně nejsem Pražák, ale Žižkovák. Jinak jsem tu žil do dvou let, pak jsme se přestěhovali na Prahu 4, ale prarodiče jsem měl na Žižkově a spoustu času jsem strávil tady u nich. Rodiče se pak na Žižkov vrátili a stále tu žijí. Myslím, že když tady má člověk kořeny, tak to se nedá smazat. Dnešní Žižkov je navíc čistší. Tyhle městské části jako Žižkov a Karlín, to bývala taková pražská Ostrava Poruba. Dneska už to tak není.

Na co tu rád vzpomínáte?

Žižkov je pro mě dětství, návštěvy u babiček, mám ho spojený s rodinou. Všechny rodinné oslavy vždycky probíhaly tady v bytě u prarodičů. A druhá silná vzpomínka je Skaut. To je obrovská část mého dětství. Chodil jsem tady do pražské Dvojky, k Hochům od Bobří řeky. Vzpomínám, jak na vánoční setkání ještě chodíval Jestřáb (Jaroslav Foglar). Klubovnu jsme měli v Cimburkově ulici, ta už tam dnes není.

Co pro vás zkušenost skautingu znamenala?

Vždycky říkám, že mě vychovávali rodiče a Skaut. Jsem za to strašně vděčný. Skaut mi dal třeba smysl pro fair play. A zároveň jsme se tam naučili ctít slabší. Byl to ten nejenergičtější věk, hry byly zaměřené na to, abychom se vylítali. Byly to tvrdé, drsné, skoro až agresivní hry. Kluci se musí vytlouct. Šiškové bitvy, souboje a to všechno k tomu patří. A samozřejmě nepřetržitý dotek přírody a vztah ke slovu. Ve Skautu když se něco řekne, tak to platí. Nemusíte to podepisovat, drží se slovo.

Odnesl jste si něco z toho i do dospělosti?

Skautství je na celý život. Samozřejmě, člověk do toho života pak vlítne a občas musí ustoupit. Není to tak, že skaut je jako jeptiška. Ale provází vás to pořád. Když potkám po letech kamarády ze Skauta, poznám to na nich. Jsou třeba harleyáři, ekonomové, řidiči metra, dělají všelicos, ale v srdci jsou pořád skauti, mají v sobě ty zásady.

Budou chodit do Skauta vaši synové?

No to bych rád! Už teď je vedu k tomu, aby měli vztah k přírodě. Nejen takové to módní třídění odpadu, ale opravdový vztah. Kousek od Prahy máme trampskou chatičku v lese, nedávno byla ještě bez elektřiny a bez vody, chodí se tam na klasickou kadibudku. A když tam přivezu naše kluky, dělá mi radost, že se tam zabaví jen v přírodě a nepotřebují nic dalšího. Pro mě je důležité, aby měli přirozený vztah k přírodě, aby jim tam bylo dobře.

Co dalšího jim chcete předat?
Byl bych rád, aby měli vztah k hudbě, jen tak pro radost. Ať se živí, čím chtějí, ale když se někde vezme kytara nebo klavír, chtěl bych, aby měli nějaký nástroj a mohli se přidat. Protože to lidi neuvěřitelně spojuje. Pamatuji si to z těch skautských schůzek v klubovně — měli jsme tam zpěvníky a zpívalo se, to ve mně zůstalo. A u nás na chatě občas slyším, jak se ve vedlejší osadě sejde parta lidí, jeden je možná pilot, druhý milionář, třetí nezaměstnaný, čtvrtý myslivec… Ale v tu chvíli jsou všichni jedna kapela a hrají.

Pro Prahu 3 jste namluvil podcast o historii Žižkova. Jak na vás ty příběhy působí?
Obecně mě baví, že se dějinám někdo věnuje. Když jsem ty příběhy četl, byť jsem spoustu těch míst neznal nebo si je nepamatuji, tak jsem si uvědomil, jak je důležité se k minulosti vracet a posilovat ty kořeny. Vidím to i na svých rodičích, kteří se vrátili na Žižkov a sledují, co se kde postavilo, která hospoda funguje, kde vznikl nový park a která místa vypadají pořád stejně jako dřív. Lidé se dnes hodně stěhují, ale často se pak vracejí na místo, odkud pocházejí. A i když se nevrátí, tak rádi říkají: já jsem z Krkonoš, já jsem ze Šumavy… cítí tam ten folklór. Městské části to mají taky. Žižkov samozřejmě, vždyť je to republika!

Líbilo by se vám žít v nějaké jiné historické době?
Mně by se líbilo zůstat v době před rozšířením mobilů. Bavilo mě tenkrát, jak se lidé domlouvali. Když jsem chtěl například pozvat děvče na rande, musel jsem sebrat odvahu a zavolal na pevnou linku, kde to vzala maminka, a té vysvětlit, kdo jsem a o co mi jde. Dnes si posíláme textovky a nemusíme už jít tolik s kůží na trh.

Na jaké vaše představení můžeme o prázdninách zajít?
Třeba na Vejšlap, to hrajeme v sezóně v Ungeltu, ale v létě na jeho letní scéně na Novém světě u Pražského hradu. Je to taková komedie, kde tři chlapi jdou na kopec a řeší přitom svoje problémy. Na plakátech se píše „Komedie o tom, co by se ženy neměly dozvědět“ a já mám pořád chuť tam dopsat: „… ale ony to stejně vědí.“ Copak si někdo ještě myslí, že ženy něco nevědí? Potom s hudebním divadlem Karlín hraju na jeho nové letní scéně v Letňanech bezvadný muzikál Sestra v akci. Těším se na ten koncertní pocit venkovního jeviště.

Co se vám líbí na české divadelní scéně?
Je obdivuhodné, jak jsme kulturní národ. Praha má tolik divadel, že to nemá mezi evropskými městy obdoby. Amatérských, profesionálních… To je neskutečné! Ale nejen Praha, celá republika je plná kulturních stánků. S tím souvisí i to, že je tu spousta lidí, kteří se tomu věnují, a spousta témat a žánrů. Je skvělé, že si divák může vybrat, a potom je taky dobré vědět, do jakého divadla na co jít. Kam na velký americký muzikál, kam na temnou činohru, kde se pobavit… Tahle multižánrovost mě baví.

Změnil se teď po znovuotevření divadel váš přístup k herecké práci?
Moc se mi vlastně do těch představení nechce. Zvykl jsem si na volné večery, na možnost uspořádat si svůj čas bez stresu, to jsem si během pandemie užíval. Díky dabingu a audioknihám jsem se mohl nějak živit v oboru a bylo skvělé odpočinout si od večerních představení. Teď už mám zase plný kalendář až do prosince. Volný víkend jen jeden v listopadu. Náročné jsou pro mě hlavně muzikály, které se hrají v sobotu a v neděli. Bez dětí mi to bylo jedno, udělal jsem si volný den třeba v úterý. Ale teď jsou kluci ve školce, Páťa bude chodit do školy a víkendy jsou pro mě čím dál tím vzácnější. Když mám v sobotu dvě představení, zbude mi s dětmi jen kousek neděle na procházku.

S Igorem Brezovarem jste projeli kus světa na motorkách. Kdy zase vyrazíte na expedici?
Motorky teď máme v Nigérii. Na poslední cestě jsme je tam nechali, protože jsme se nedostali do Kamerunu kvůli válce. Nepustili nás přes hranice a nestihli jsme to objet, tak jsme tam museli motorky nechat. Původně to mělo být na tři měsíce, ale nakonec kvůli covidu už jsou tam víc než rok. V Africe jsou období sucha a dešťů, tak mám docela obavy, v jakém budou stavu. Po Vánocích se tam chceme vrátit a dojet asi nejzajímavější část

trasy od Nigérie přes Kongo a Angolu do Kapského města. Takže příští leden a únor bychom mohli strávit zase v Africe.

Jaký je to pro vás pocit, být v nějaké zemi cizincem?
Jsou různé typy cestování. Někdo třeba jede na koupačku do Tunisu a pak řekne, že byl v Africe. Mě spíš baví poznávat lidi, něco se o nich dozvídat. Když někam jedu, musím přijmout pravidla té země. Je dobré se o nich informovat předem. A platí to nejen o cestování. Když přijdu třeba do nějaké restaurace, musím respektovat její zásady a chovat se podle toho.

Umíte si představit život v jiné zemi?
Přemýšlel jsem o tom, jako asi každý člověk. Ale u sebe bych si to představit nedokázal, protože ke své práci nezbytně potřebuji dobrou znalost jazyka. Kdybych dělal víc muziku, tak by to šlo, hudba je mezinárodní. Ale k tomu, abych dělal divadlo, potřebuji jazyk. A tak dobře bych se už cizí řeč nenaučil, abych v nějaké zemi mohl tuhle práci dělat.

A jak vnímáte cizince žijící u nás?
My na to tady nejsme zvyklí. Pořád ještě jsme národ, kde když člověk potká na ulici černocha, tak se za ním otočí. Ale jsou země, kde jsou různé národnosti běžné, a my si na to jenom musíme zvyknout. Beru to jako přirozený vývoj, svět jde tímto směrem. Nemůžeme tady dělat ploty, hranice. Svět je propojený ekonomicky a s tím souvisí i přirozená migrace.

Ztrácí se tím podle vás lokální kultura?
Je to tenká hranice. Myslím, že se místní kultura drží, ale je to těžší a těžší. Je paradoxní, že si dnes vlastně musíte připlatit, abyste si mohli koupit něco místního. Vždycky jsem si myslel, že když si dám jablko od souseda, tak musí být levnější než z dovozu, ale tak už to dávno není.

Zbude vám o prázdninách čas i na nějaký odpočinek?
Jeden týden v létě si rezervuji na plachetnici. Miluji lodě, na moři jsem už asi dva roky nebyl a letos bych chtěl vyplout. Jinak mám svou ocelovou říční loď na Vltavě. Tam chodím i psát, kolikrát ani nevypluji, je to taková moje kancelář a zároveň relax.

Jak trávíte čas se svými dětmi?
Nejvíc mám radost, když dělají to, co dělám já, když mi pomáhají. Třeba stavíme něco na chatě. Oni mají malé montérečky, tak si všichni tři vezmeme montérky a makáme. A strašně rád s nimi jezdím na výlety. Někdy jedeme všichni a jindy si vezmu kluky jen já, aby si přítelkyně odpočinula a mohla si taky někam vyrazit. Za poslední rok jsem si to víc užíval, že jsem mohl být s nimi.

Martin Písařík

Narodil se 1. července 1979 v Praze. Jako dítě účinkoval v televizním filmu Karla Kachyni Městem chodí

Mikuláš. Poté nastoupil do amatérského divadla Radar, se kterým spolupracuje dodnes. Vystudoval na státní konzervatoři obor hudebně-dramatický pod vedením Vladislava Beneše a Gabriely Vránové. Muzikálové vzdělání si rozšířil ještě třemi lety na konzervatoři Jaroslava Ježka. Účinkuje v Hudebním divadle Karlín, v Divadle Broadway, v Divadle Na Fidlovačce a v Divadle Ungelt. Zahrál si v řadě úspěšných muzikálů (Já, Francois Villon, Mýdlový princ, Touha, Rent) a činoher, proslavily ho i filmové a seriálové role (Ordinace v růžové zahradě, Ro(c)k podvraťáků). Pro Českou televizi natočil s cestovatelem Igorem Brezovarem roadmovie Po jedné stopě. Koncertuje sám nebo se svou kapelou Akustik, pro kterou skládá a zpívá své písně.